

Foreløpige fraværstall etter skoleåret 2016-17

Foreløpige tall viser at fraværet i videregående skole har gått ned etter innføringen av fraværsgrensen. En elev i videregående skole har typisk 3 dager og 8 timer fravær dette skoleåret. Forrige skoleår var det typiske fraværet 5 dager og 12 timer.

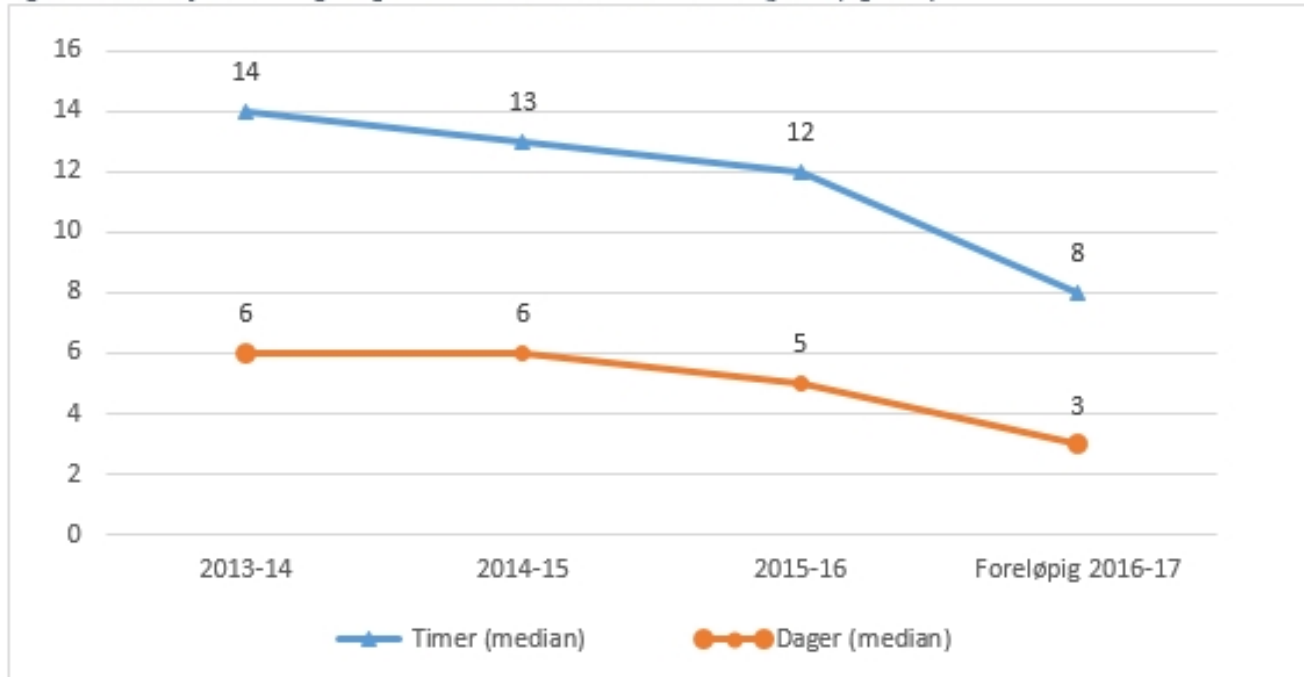
STATISTIKK | SIST ENDRET: 05.07.2017

Foreløpige tall fra [Statistikkportalen](#) viser at fraværet har gått mest ned blant elever som går på yrkesfaglige utdanningsprogram. Fraværet er nå lavere blant elever som går yrkesfag enn for elever som går studieforbredende. Andelen elever uten vurderingsgrunnlag (IV) og andelen elever som slutter i løpet av året, går noe ned. Hvordan fraværsgrensen påvirker frafall i videregående skole er det for tidlig å si noe om.

Fraværet har gått ned etter at fraværsgrensen ble innført

Det typiske fraværet for en elev i 2016-17 er 3 dager og 8 timer. Det er 2 dager og 4 timer mindre enn i fjor. Det var riktignok en nedgang i fraværet også årene før fraværsgrensen ble innført, men fra 2015-16 til 2016-17 er nedgangen på 40 prosent for dager og 33 prosent for timer.

Figur 1. Median fravær i dager og enkelttimer. 2013-14 til 2016-17 (foreløpige tall).

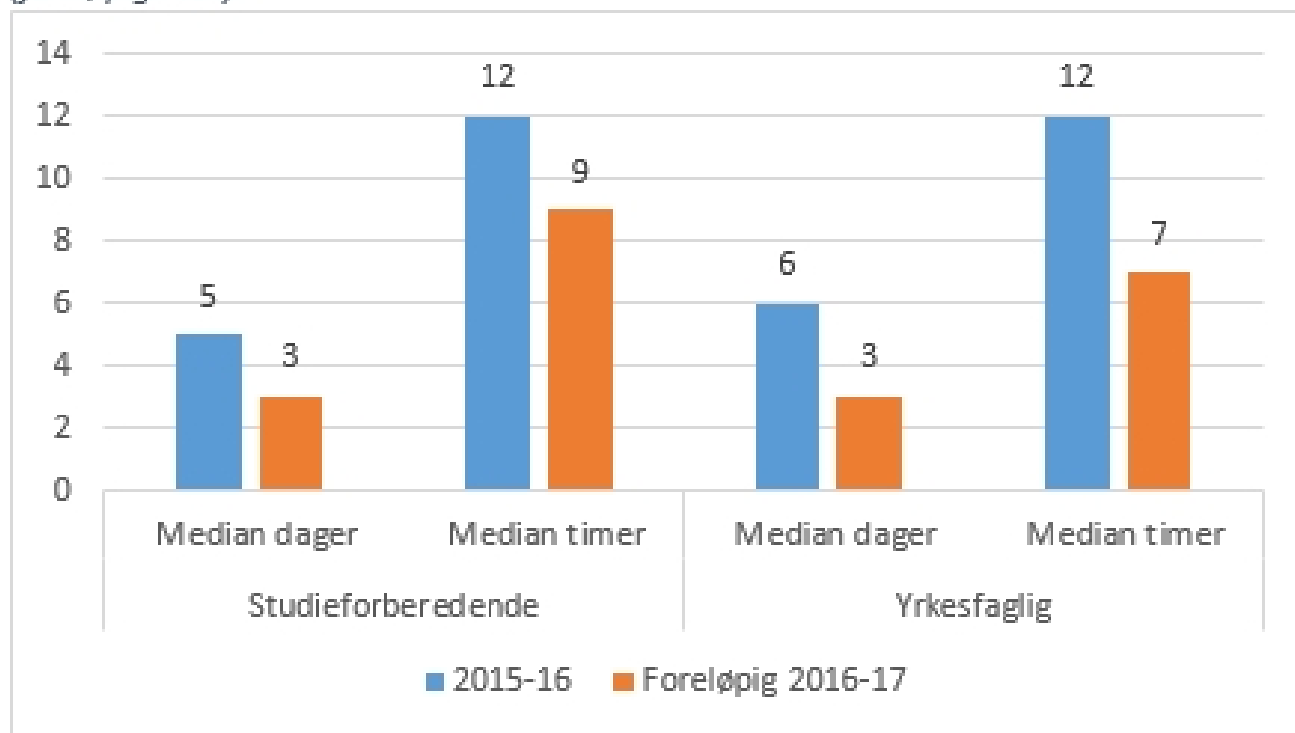

Kilde: Utdanningsdirektoratet, Statistikkportalen.

Størst nedgang i fraværet på yrkesfag

Fraværet har generelt sett gått mye ned både på studieforberevende og yrkesfaglige utdanningsprogram, men den største nedgangen er på yrkesfag. Fraværet er nå samlet sett, i dager og timer, lavere blant elever som går yrkesfaglige utdanningsprogram enn blant elever som tar studieforberevende. Særlig har fraværet gått ned blant elevene som går design og håndverk og service og samferdsel. En elev på design og håndverk hadde forrige skoleår typisk 10 dager og 20 timer fravær. Dette skoleåret var fraværet 5 dager og 11 timer. Det er om lag en halvering av fraværet sammenlignet med i fjor.

Figur 2. Median fravær i dager fordelt på utdanningstype og trinn fra 2015-16 til 2016-17 (foreløpige tall).

Kilde: Utdanningsdirektoratet, Statistikkportalen.

Det har vært en nedgang i dagsfraværet på alle trinn både på yrkesfaglige og studieforberedende utdanningsprogram. På Vg1 og Vg2 er dagsfraværet halvert for yrkesfag. Når det gjelder timefraværet er nedgangen størst på Vg3, det gjelder både for studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogram.

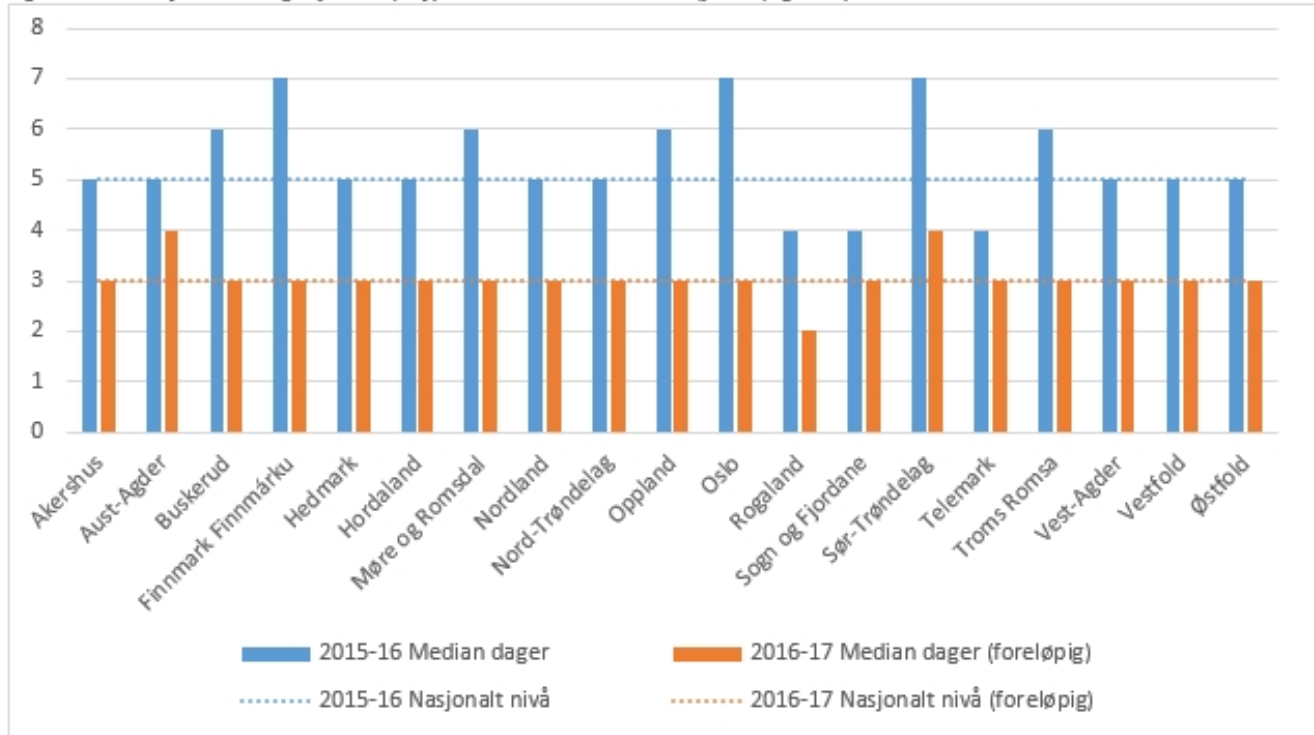
[Se forskjellene mellom utdanningsprogram og trinn her.](#)

Nedgang i fraværet i alle fylkene

Dagsfraværet har gått ned i alle fylker, men nedgangen er størst i Oslo og Finnmark. Elever i Oslo og Finnmark hadde forrige skoleår typisk 7 dager fravær, mens de i år har 3 dager fravær. Det er mer enn en halvering i antall fraværsdager.

Forskjellene i fravær mellom fylkene har blitt mindre fra i fjor til i år. Særlig når det gjelder dagsfraværet har forskjellene jevnet seg ut.

Figur 3. Median fravær i dager fordelt på fylker. 2015-16 til 2016-17 (foreløpige tall).

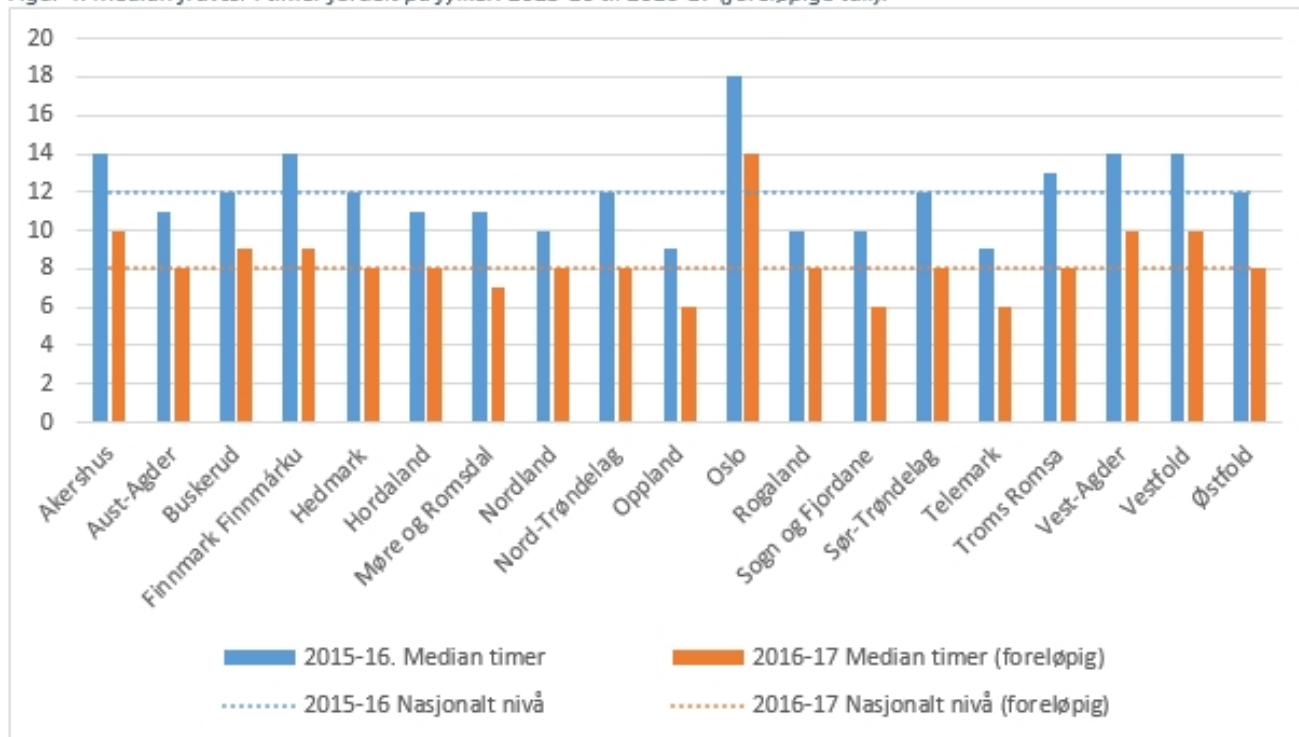

Kilde: Utdanningsdirektoratet, Statistikkportalen

Også timefraværet har gått ned i alle fylkene fra i fjor til i år. Finnmark og Troms har hatt størst nedgang i timefraværet, med 5 timer mindre i år enn i fjor.

Det er imidlertid fortsatt store forskjeller i timefraværet mellom fylkene. Oslo har høyest timefravær. I Oslo hadde en elev normalt 14 timer fravær dette skoleåret. Lavest timefravær har Telemark, Oppland og Sogn og Fjordane, der en elev typisk har 6 timer fravær. Fylkesforskjeller kan ha sammenheng med ulik praksis for registrering av fravær, noe evalueringen av fraværsgrensen vil gi oss et bedre innblikk i.

Figur 4. Median fravær i timer fordelt på fylker. 2015-16 til 2016-17 (foreløpige tall).

Kilde: Utdanningsdirektoratet, Statistikkportalen

Små forskjeller mellom offentlige og private skoler

På nasjonalt nivå er det små forskjeller mellom fraværstall på private og offentlige skoler. En elev på en privat skole hadde typisk 5 dager og 13 timer fravær i fjor. Dette skoleåret var fraværet 3 dager og 10 timer. Elever på private skoler har hatt lik nedgang i dagsfravær, men noe lavere nedgang i timefravær sammenlignet med elever på offentlige skoler.

[Se forskjeller mellom private og offentlige skoler her.](#)

Fakta om statistikken 'Fravær i videregående skole'

Vi bruker median når vi kommuniserer hva fraværstatistikken viser. Dette er fordi median er mindre sårbart for ekstremverdier. Medianen viser til den midterste verdien når fraværet settes opp i synkende eller stigende rekkefølge. Det vil si at det er like mange elever som har verdier over og under medianen. Medianen viser altså hva som er et typisk eller vanlig fravær blant elever i videregående skole.

Fraværstatistikken forteller hvor mye fravær elevene vil få ført på vitnemålet sitt for inneværende år. Dette fraværet rapporterer hvor mange hele dager og timer eleven har vært borte, ikke hvilke fag eleven har fravær i. Hvis fraværet er dokumentert, kan inntil ti dager strykes fra vitnemålet. Timer strykes ikke.

Fraværet som føres på vitnemålet er altså ikke det samme som fraværet skolene fører knyttet til

fraværs grensen. Statistikken kan derfor ikke brukes til å si noe om hvor mange elever som ikke får vurdering i et fag på grunn av for mye fravær.

Elever som ikke får vurderingsgrunnlag (IV)

Statistikken «Elever uten vurderingsgrunnlag» gir oversikt over hvor stor andel av elevene som ikke får karakter fordi de har overskredet fraværs grensen eller mangler vurderingsgrunnlag i ett eller flere fag ved standpunkt. Det skal da føres IV i stedet for standpunkt karakter. Fra og med skoleåret 2016-17 skal det føres en egen fagmerknad (FAM51) for elever som ikke får standpunkt karakter grunnet overskredet fraværs grense. For å kunne sammenligne mellom år ser vi her på alle ordinære elever med IV, ikke kun de med FAM51.

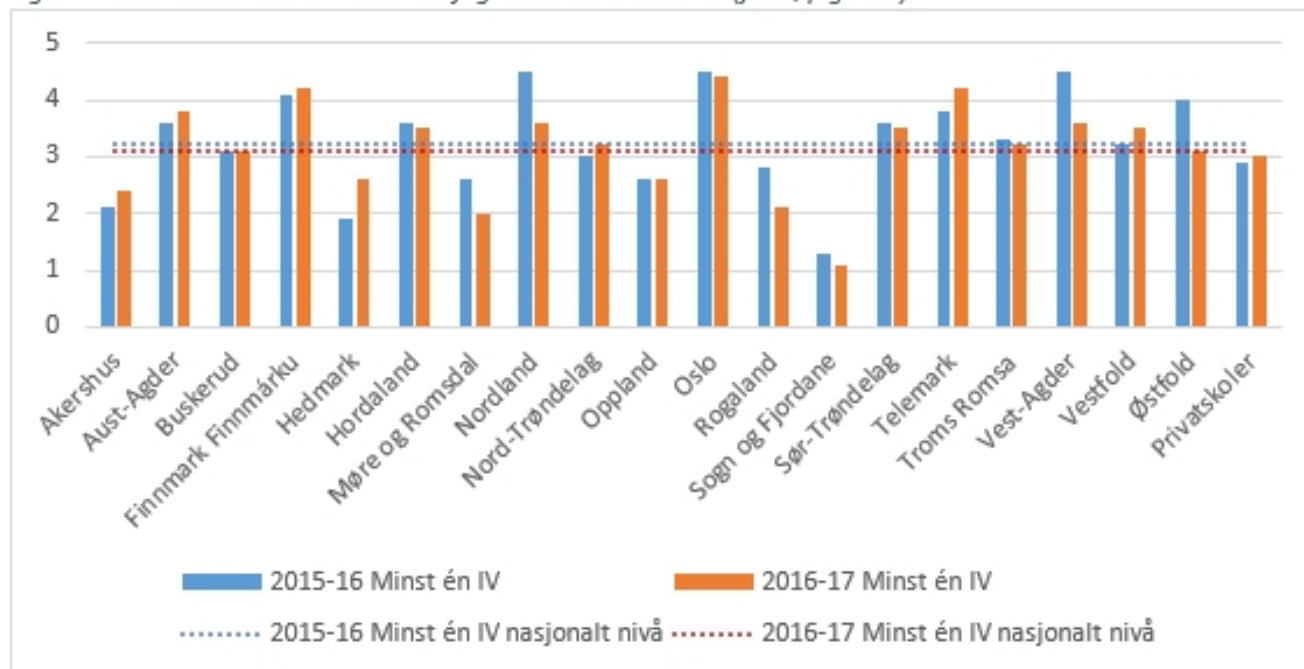
Litt færre elever får ikke vurdert i år enn i fjor

Fra 2015-16 til 2016-17 ser vi en liten nedgang i andelen elever som ikke får vurderingsgrunnlag (IV) i minst ett fag på nasjonalt nivå, fra 3,2 til 3,1 prosent. For skoleåret 2016-2017 utgjør dette 5286 elever. Av disse elevene, har omkring halvparten kun IV i ett fag. Andelen elever med IV i kun ett fag har gått ned fra 1,6 til 1,3 prosent.

Forskjeller mellom fylker

Selv om det på nasjonalt nivå er en liten nedgang i andel elever som får minst én IV er det forskjeller mellom fylkene. Noen fylker, som Hedmark, Akershus og Telemark, har en økning i andelen elever med IV. I andre fylker, som Rogaland, Møre og Romsdal og Østfold, er det en nedgang i andelen elever med minst én IV. Det er størst endring fra i fjor til i år i Nordland, Vest-Agder og Østfold. Her går andelen elever med IV i ett eller flere fag ned med 0,9 prosentpoeng. [Se forskjeller mellom andelen med IV i fylkene her.](#)

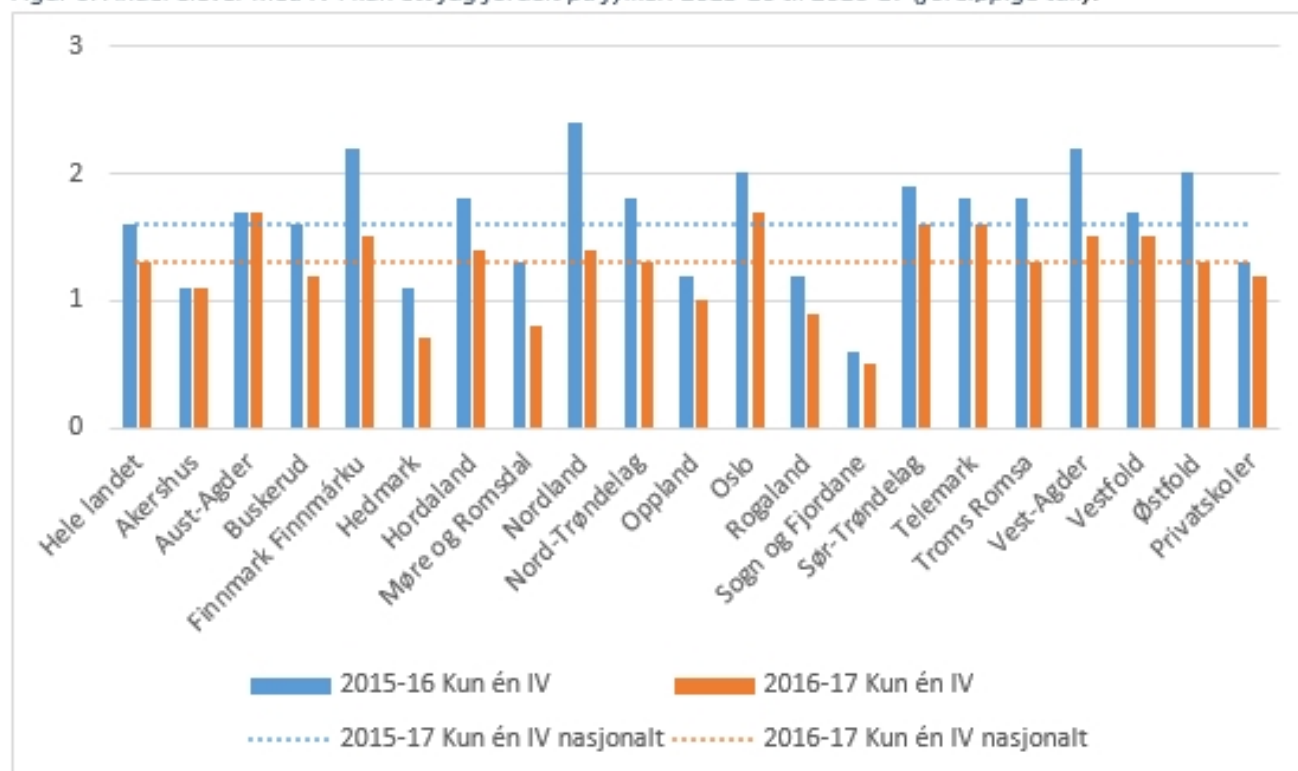
Figur 5. Andel elever med IV i minst ett fag. 2015-16 til 2016-17 (foreløpige tall).

Kilde: Utdanningsdirektoratet, Statistikkportalen

Når det gjelder elevene som kun har IV i ett fag er bildet mer entydig. Alle fylker har en reduksjon, eller ligger på samme nivå som forrige skoleår. Nordland har hatt den største nedgangen i andel elever med IV i ett fag.

Figur 6. Andel elever med IV i kun ett fag fordelt på fylker. 2015-16 til 2016-17 (foreløpige tall).

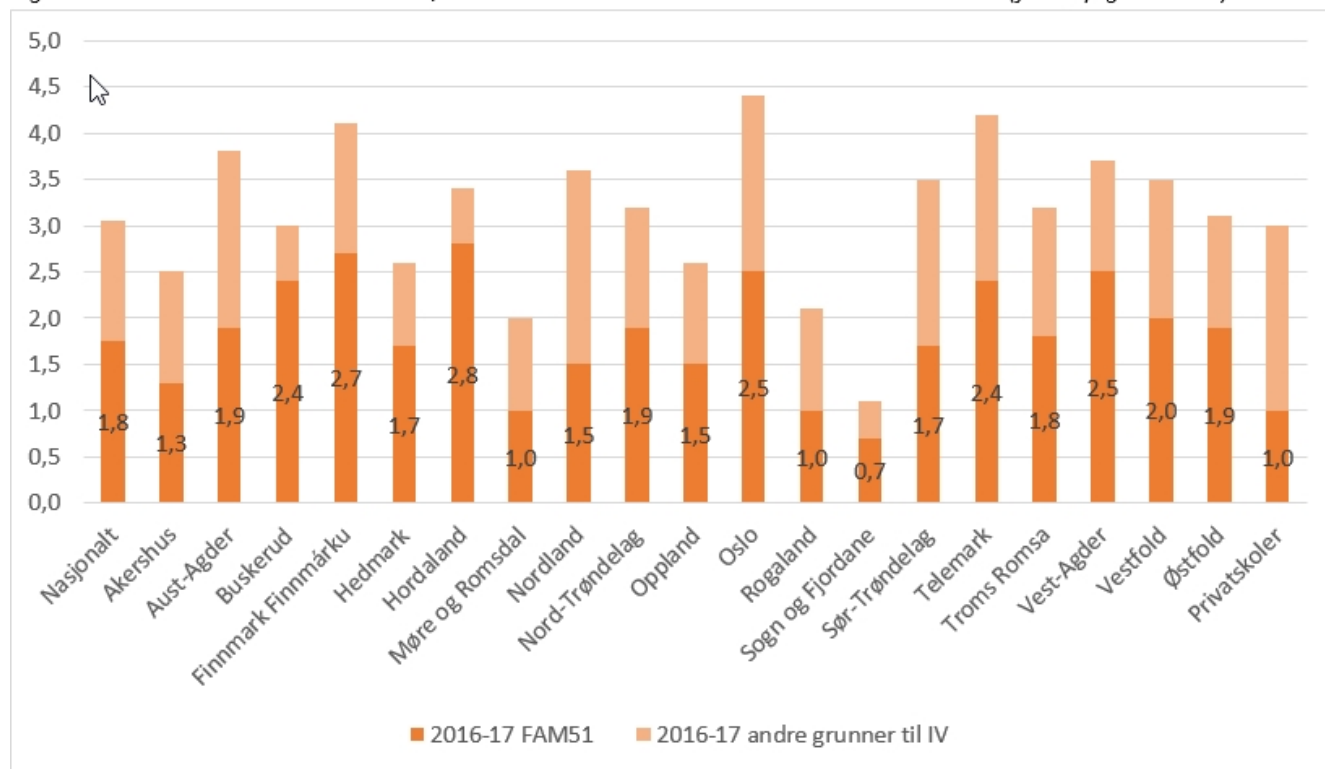

Kilde: Utdanningsdirektoratet, Statistikkportalen

Ikke vurdert på grunn av fraværsgrensen

Foreløpige resultater viser at av elevene som har fått IV i minst ett fag har omtrent halvparten fått IV på grunn av overskredet fraværsgrense (FAM51) i minst ett av disse fagene. På nasjonalt nivå har 3,1 prosent av elevene IV ved standpunkt. 1,8 prosent av fikk FAM51. Andelen med FAM51 varierer i stor grad mellom fylkene.

Figur 6. Andel elever med minst én IV, delt inn etter hvorvidt minst én IV er med FAM51 (foreløpig 2016-17).

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Fakta om statistikken 'Elever uten vurderingsgrunnlag (IV)'

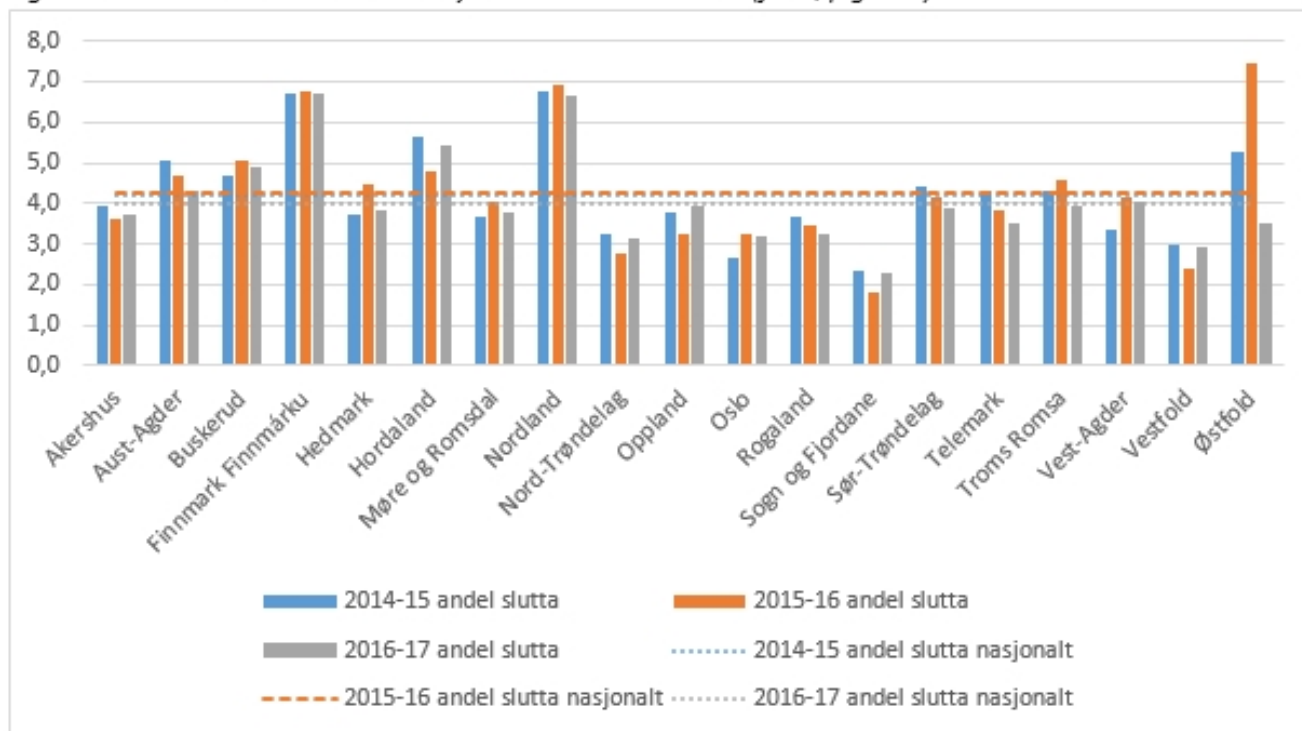
Statistikken viser andel og antall elever som er registrert med IV i stedet for standpunktkarakter i ett eller flere fag. Det vil også være noen elever på Vg1 og Vg2 som får IV til 2. halvårsvurdering, og ikke standpunkt, i gjennomgående fag (f.eks. kroppsøving og norsk). Disse er ikke inkludert i statistikken.

Fra og med skoleåret 2016-17 får elever som har mer enn 10 prosent udokumentert fravær i et fag som hovedregel ikke karakter. Hvis eleven har mellom 10 og 15 prosent udokumentert fravær og fraværsårsaken gjør det klart urimelig at eleven ikke skal kunne få karakter, kan rektor bestemme at han eller hun likevel får karakter. Fraværsgrensen gjelder for alle elever i videregående skole, men ikke for lærlinger, lærekandidater og voksne.

Litt færre elever slutter i løpet av skoleåret

Foreløpige tall viser at det er litt færre ordinære elever* som slutter i løpet av dette skoleåret, sammenlignet med de to foregående skoleårene. Fra 2015-16 til 2016-17 har andelen elever som slutter i løpet av året gått ned fra 4,2 til 4 prosent. Det er imidlertid også her forskjeller mellom fylkene. Hordaland, Vestfold, Nord-Trøndelag, Oppland og Sogn og Fjordane har noe flere som har sluttet i år enn de hadde i fjor, mens de andre fylkene enten har færre som har sluttet eller samme andel som i fjor. Antall elever som slutter varierer fra år til år mellom fylkene.

Figur 7. Andel elever som har sluttet. Fylke. 2014-15 til 2016-17 (foreløpige tall).

Kilde: Utdanningsdirektoratet

tallene kan ikke sammenlignes med tallene over de som sluttet i løpet av skoleåret som er publisert i Skoleporten. I denne analysen har vi bare inkludert elever med elevstatus E (elever), mens det i Skoleporten også er inkludert elevstatus A (enkeltvedtak om spesialundervisning) og V (voksne).

Fraværgrensen skal evalueres

I løpet av høsten 2017 kommer første delrapport i evalueringen av fraværgrensen. Sluttrapport skal leveres høsten 2019. I evalueringen skal fraværgrensens innvirkning på fravær og frafall i videregående opplærings vurderes. Ett av målene med evalueringen er å belyse hvordan skolene følger opp elever som nærmer seg eller overskrider fraværgrensen, og hvilke konsekvenser fraværgrensen har for elever som overskrider grensen i ett eller flere fag. Evalueringen skal også gi innblikk i hvordan fraværgrensen praktiseres i skolene og om det eventuelt er forskjeller.

Forhold som kan påvirke fraværstallene

Det varierer mellom fylkene og skolene hva som regnes som forsentkomming og timesfravær. Forskjeller i praksis får vi forhåpentligvis mer klarhet i ved første delrapportering fra evalueringen av fraværsgrensen i oktober.

Før fraværsgrensen var det ikke like stort fokus på føring av fravær, noe som kan ha bidratt til underrapportering og at den reelle nedgangen i fraværet er større enn det som fremkommer i statistikken. På den andre siden vet vi at flere elever skaffer seg legeerklæring. Dette kan ha bidratt til nedgangen i dagsfraværet. Se mer informasjon om hva som kan unntas både når det gjelder fraværsgrense og føring av fravær på vitnemålet.

Vedlegg

- [Vedlegg til analysen - elever som sluttet.xlsx](#)